

не престаје никад ни да-
шу ни иноћу. Путеви по-
зади немачких линија
стално су под кишом на-
ших граната. Седа, код
којих мора да се разви-
ја непријатељски са-
брањај, систематски су
тучена градом наших
тешких метака тако да
непријатељ има највеће
тешкоће око снабдева-
ња борбених линија жи-
вотним намирницима и
муницијом. Дознајемо
од заробљеника, да су
путеви, који воде на
фронт претрпани кома-
дима од вагона, убаје-
ним коњима и људима.

Пешадија која је у
линији, изложена је та-
кође најстрашнијем бом-
бардовању. Топови јој
дају врло мало могућ-
ности да се укопа у ро-
вове. Ровови, ако их мо-
же бити, мало су дубо-
ки, пружају врло слабу
заштиту. Рад је могућ
само преко ноћи, али
чим је саграђен један
ров, врло брзо је откри-
вен и ујутро је одмах
порушен нашом арти-
љеријском ватром. По-
ложаји највише изло-
женог ватри јесу они на
брду Кемел.

ЛЕКАРСКИ МОР

Вашингтон. — Лекарска секција у савету народне одбране одлучила је, да се сви лекари, који због тешких непоспособности нису били уведени у војску као официри лекари — групишу и створе засебан лекарски кор, који ће се ставити на расположење влади, да га она најкорисније употреби у лечењу цивилног грађанства и по војним болницама. Мисли се, да ће у тај кор ступити више хиљада лекара.

ИЗ РУСИЈЕ

Париз. — «Матен» публикује неке пасусе из меморандума, који је упутио берлинској влади руски комесар за спољне послове Чичерин.

Чичерин тврди да се грађанске и војничке власти места, која леже дуж нове границе, жале на немачке екце-се. Многа су села по- паљена.

У Кохолерској наме-нутута је контрибуција од више хиљада рубаља у злату и однесено је цело жито; сељаци, који су носили жито, били су стрељани у ма-си, јер количина метала и животних намирница, коју су они до-нели, није била она, која се од њих тражила. У Омхи су се де-силе исте сцене. Сеља-ци, који су бежали из запаљеног места гоне-ли су од улана и посе-чени сабљама. У једном другом селу једна одлична личност била је осуђена на стрељање затим обешена. У про-винцији су везивани

старци за коњске ре-пове и вучени друмо-вима. Са свих страна стижу вести о делима, која узбуђују, о пожа-рима и насиљима.

Насиља, која чини бела гарда, која је у са-везу са трупама немач-ке владе, немогуће је описати. У Виборгу, при стрељању у маси, има до две стотине жртава, између којих мно-го дечака. Према неки-ма број палих жртава под митраљезима изно-си три стотине.

ПИСМО ЦАРА КАРЛА

Вашингтон. — Мисли се да ће председник Вилсон првом згодном приликом попунити изјаву министра Балфура, учињену у енгле-ском Доњем дому поводом писма цара Карла. Јавља се иззваничног извора, да је америчка влада надахну-та истим осећајима узајам-ног поверења, које је спо-менуо Балфур и, знаће па-рирати покушаје неприја-теља, који настоји да поре-мети споразум, који посто-ји између Америке и Са-везнika. Званични америч-ки кругови нису ни најма-ье нерасположени, што пи-смо цара Карла није било раније познато у Вашинг-тону, јер знају, да је начин, којим је то писмо упуће-но, налагao извесне обаве-зе поштеним дипломатама, о којима су они морали во-дити рачуна.

ПОДЕЛА НАМИРНИЦА

Лондон. — Једна мисија састављена од капетана Ру-ли, Пупара и Априота, и коју је послало француско министарство снабдевања да проучи систем следова-ња појединачним купонима посетила је касапницу у Нотингхаму и рибљи трг у Гринсбрују. Посетиће и ос-тале центре. Капетан Гули одјао је највећу хвалу си-стему којим енглеске ка-сапнице распоређују месо. Постићи да се у време ве-ликог рата распоређује на једнаке делове месо, значи имати снагу која манифес-тује енглеску дисциплину. Капетан Гули мисли да је овај систем бољи од система три дана без меса, који је усвојен у Француској.

АВИАТИКА

Лондон. — Један енгле-ски војни ауторитет гово-рећи о надмоћности савез-ничке авијатике изјавио је дописнику «Еко де Парис»: «Врло је вероватно, да ће нам та надмоћност дозво-лити да уведемо једну са-свим нову тактику. И до-ста сада ће нам бити мо-гуће да потпуно изолујемо неке делове непријатељске војске, одсекавши јој ко-муникационе средства.»

ЗА РУСИЈУ

Лондон. — «Дејли Кро-ник» овако коментарише интервенију Савезника у Русији: «Интервенција Са-везнika је апсолутно по-требна да се заустави не-

мачка експанзија према И-стоку. Шта више треба ради-ти број, савезничка оде-љења треба послати у Ру-сију свим могућим слобод-ним путевима. Руси немају

вих, или који се односе на усавршавање аероплана и дирижабла.

УДРУЖЕЊЕ НАРОДА

Лондон. — Судија Владам члан америчке лиге за на-метање мира, изјавио је у Вестминстеру, да удружење народа није могуће све до-тле, док се не сруши немачка аутокрација. Идеја за удружење народа није покрет против рата, већ покрет, да се пошто пото-дође до небеде. Јер како би се могло доћи до удруже-ња народа, када би се ме-ђу њима налазила и она др-жава, која је одговорна за смрт више хиљада Пољака, умрлих од глади? — Валко, који је био у Пољској, да помогне изгладијелом изро-ду, причао му је много о тим страхотама. Био је пу-бликован један проглас у коме је стајало, да сваки онај, коме су потребне на-мирнице, може стићи у Немачку на рад по фабрика-ма. Валко се зачудио, да је једна културна држава у оп-штештима публиковати та-ко нешто. У разговору са једним немачким генералом овај му је казао, да је пред-виђено, да 3 и по милијона Пољака умре од глади, и тада ће Пољска постати немачка.

БОМБАРДОВАЊЕ БИТОЉА

За прошлих 24 сата не-пријатељ је избацио на ват-рошију једну гранату и на-периферију 39.

Жртава нема. Једна је

УТАКМИЦА

Вашингтон. — Да би се подстакнула утакмица у проналасцима, који би се корисно могли употребити у овоме рату, установљена је нарочита секција у ми-нистарству војном, која се искључиво бази разним предлогима и плановима проналасчача.

Овај рат даје је велиоког полета проналасчачком аме-ричком духу. Довољно је споменуте, да је само ко-мисија за војну авијатику до сада испитала око 16.000

проналасчака са свим по-

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

После пола ноћи Нем-ци су потели жестоко бомбардовање у целом пределу између шуме Пинон и Ремса. Јутрос извршили су напад на врло широком фронту између ове две тачке. Француско енглеске тру-пе издржале су напад са познатим јунаштвом. Битка још траје.

У Шампањи, на дес-ној обали Мезе, у шу-ми Апрон и у Вену живи артиљеријска ак-тивност целе ноћи.

Нехци су извршили више локалних напада у шуми Апрон. После огорчене борбе која је непријатеља коштала губитака, сви су ови напади одбијени. Два друга покушаја у пре-делу Лиме и северо-и-сточном од Бадонвиљера такође су пропали. Фран-цузи су задобили за-робљеника.

23 сата. — Битка се наставила цео дан са крајном жестином на фронту од преко 40 ки-

лометара, од предела Војон до ивице Бри-мона. Немачке масе у борби са француским трупама без обзира на велике губитке напада-ју у правцу долине Ене, у којој су неки њихо-ви елементи стигли, на крају дана, у пределу Понтарен.

Француско - енглеске трупе методички се по-влаче, одржавајући пот-пуну везу и наносећи не-пријатељу тешке губитке за прве неизбе-жије успехе и осигура-вају својим отпором е-фикасну улогу резерви. Врло жестока је арти-љеријска активност на обема обалама Мезе, у пределу Сен Мијел и на фронту Лорена. Један

немачки испад источно од Фо ан Еј био је од-бијен.

СОЛУНСКИ ФРОНТ

Савезничка артиљериј-ска активност и дестру-ктивно гађање неприја-тељских радова код До-раза и на Вардару, М-тренију и на Црној. Ен-глески су авијачари

бацили преко 1000 кила бомби и експозива на депов у пределу Демир Хисара.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

У три и по сата јут-рос енглеске дивизије које држе сектор Фран-цуског фронта на Епи код Бери о Бак, између Бермерикура и Крајо-пел, жестоко су напад-и-нуте у исто време. Нем-ци су извршили нападе великог стила на фран-цуске трупе непосредно на нашем десном крилу и на француске дивизије лево од нас, дуж ви-сова где пролази Шме-де Дам. На енглеском сектору непријатељски напад био је потпом-ган тенковима и интен-зивним бомбардовањем гранатама са загушни-вим гасовима.

На нашем десном кри-лу наше трупе су одр-жали своје борбене по-ложаје и непрестано су у вези са Французима. На нашем левом крилу непријатељје, после же-стоке борбе, успео да одбаци наше трупе на другу линију положаја унапред припремљених. Огорчена борба на це-лом фронту и наставља-се на фронту Лиса.

Јутрос је непријатељ извршио јаке нападе на фронту Локр—Вурме-зеле или после огорче-ње борбе био је одбијен од француских тру-па и претрпео је тешке губитке. У близини језера Дикебуше, непријатељ је успео да уђе на једном кратком о-стојању у француске положаје на овој тачки. Друга места у која је непријатељ био продро у својим првим напа-дима, француске су тру-пе контра нападима по-вратиле и задобиле за-робљеника.

Доцније. — После вр-ло јаког бомбардовања нанела је нападачу кре-аве губитке, и контра нападом га одбила. У Вал Позина и на јуж-ним обронцима Сасо Росо, сукоби патрола испали су у нашу ко-рист. На осталом делу фронта обострана ар-тиљеријска активност.

У Вал Арса у ноћи 13 маја непријатељ је покушао у два маха два јака напада на на-ше положаје на бруду Корно. Посада, потпо-могнута артиљеријом

нанела је нападачу кре-аве губитке, и контра нападом га одбила. У

БАКУЈСКИ КОМИНИКЕ

У вече летенс је било сл-бо могуће због искака-блака и густе магле. Бачено је 4000 кила бомба на војничке објекте у близини Армантијера и Фрикура. У борби у ваздуху оборено је 6 немачких апарата. Сви наши аероплани неповре-ђени. 14 маја наши су а-ероплани бомбардовали ста-ничу Мендорф, бачено је 20 тешких бомба и све су експлодирале. Наше су а-парате за бомбардовање напали непријатељски а-ероплани за гоњење на ме-сту изнад њихових објека-та и један је наш апарат пао, осталы су се вратили неповређени.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

У пределу Тонале на-ши храбри алпинци, бор-еши се на терену врло мучном због леда и јаког непријатељевог отпора, овековечили су једном победом зору наше четврте године рата. О-перација започета је ујутро 12 маја, наставила се без прекида целу ноћ 13 маја и Јуче. Вис Ци-голов (3040) са поднож-јем Мароке, котлину Је-вера Презена, кланад Монтијело (2550) и под-ножје источно од овога одузели смо непријатељу и одржали. Непријатељеви губитци су. Задобили смо 870 заробљеника од којих 14 официра, 12 топова, 14 бацача бомба, 25 ми-траљеза, више стотина пушака и обилно раз-ног материјала.

У Вал Арса у ноћи 13 маја непријатељ је покушао у два маха два јака напада на на-ше положаје на бруду Корно. Посада, потпо-могнута артиљеријом

нанела је нападачу кре-аве губитке, и контра нападом га одбила. У

ЦИРИХ. — «Цајт» ја-вља да су се у петак у веће поновиле манифе-стације у Прагу про-тив Аустрије. Полиција под командом самог потпунијовника Куденховеа пущала је на ску-пљену масу.

ЦИРИХ. — Бекер је у једном говору изјавио да је америчке трупе скоро отпуковати на италијански фронт.

ПАРИЗ. — Јутрос је поново отпочело бом-бавање париског краја великим топом.

Амстердам. — Сви Бел-гијанци члановици у ви-ланским провинцијама, који не знају немачки, м